

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN ONDERZOEK NAAR DE KWALITEITSVERBETERING

openbare basisschool De Radonkel

Plaats : Raamsdonksveer
BRIN nummer : 08SY|C2
Onderzoeksnummer : 284445
Datum onderzoek : 14 september 2015
Datum vaststelling : 24 september 2015

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	9
3	TOEZICHTARRANGEMENT	17

1 INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 14 september 2015 een onderzoek naar de kwaliteitsverbetering uitgevoerd op openbare basisschool De Radonkel. Daarbij is gekeken naar de kwaliteit van het onderwijs en naar naleving van wet- en regelgeving. De aanleiding voor dit onderzoek was het volgende.

Tijdens het kwaliteitsonderzoek dat is uitgevoerd op 7 oktober 2014 stelde de inspectie tekortkomingen vast in de opbrengsten en het onderwijsleerproces op openbare basisschool De Radonkel. Deze zijn beschreven in het inspectierapport dat is vastgesteld op 6 februari 2015. De kwaliteit van het onderwijs is toen als zwak beoordeeld en de inspectie heeft haar toezicht geïntensiveerd. Om na te gaan in hoeverre de eerder vastgestelde tekortkomingen zijn opgeheven en de kwaliteit van het onderwijs weer voldoende is, heeft de inspectie nu een afsluitend onderzoek naar de kwaliteitsverbetering uitgevoerd.

Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven onderzoekt de inspectie tevens standaard of wordt voldaan aan bepaalde wettelijke voorschriften.

Toezichthistorie

De inspectie heeft op 7 november 2013 een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd op openbare basisschool de Radonkel. Uit de toen uitgevoerde risicoanalyse kwam naar voren dat de opbrengsten in de afgelopen twee schooljaren onder de ondergrens lagen (2012 en 2013). Tijdens dit onderzoek was er sprake van aanzienlijke tekortkomingen, namelijk in het didactisch handelen wat betreft het geven van een duidelijke uitleg en actieve betrokkenheid van de leerlingen en de afstemming van de instructie op de behoeften van de leerlingen. Ook het planmatig uitvoeren van de zorg en begeleiding vroeg nadrukkelijk om aandacht. Verder werden er binnen de kwaliteitszorg enkele tekortkomingen geconstateerd. Het ontbrak de school aan een voldoende inzicht in haar leerlingenpopulatie en er werd onvoldoende planmatig gewerkt aan verbeteractiviteiten. Omdat de eindopbrengsten destijds strikt genomen nog niet onvoldoende waren, heeft de school het vertrouwen gekregen om haar eigen kwaliteit te verstevigen en is het basisarrangement gehandhaafd.

De eindopbrengsten van 2014 bleken echter voor een derde keer onder de ondergrens te liggen voor scholen met een vergelijkbare leerlingenpopulatie.

Tijdens het jaarlijkse bestuursgesprek zijn deze dalende trend in de opbrengsten en de ontwikkelingen op de school daarom onderwerp van gesprek geweest. Hoewel het bestuur naar aanleiding van het vorige kwaliteitsonderzoek opdracht heeft gegeven om de kwaliteit van de school te verbeteren is er in het afgelopen jaar in de context erg veel gebeurd op de school. De schoolontwikkeling is onder druk komen te staan en de eindopbrengsten waren in 2014 wederom onvoldoende. De inspectie heeft daarom in oktober 2014 opnieuw een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd, waarbij weer ernstige tekortkomingen werden gevonden. De school heeft daarom het predicaat 'zwak' gekregen en de inspectie heeft het toezicht geïntensiveerd.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids en het schoolplan.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijke verplichte onderdelen in de schoolgids en het schoolplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Onderzoek en analyse van jaardocumenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Analyse van documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd.
- Schoolbezoek, waarbij in alle groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal en rekenen en wiskunde.
- Gesprekken met de directie en de huidige en de voorgaande intern begeleider over de kwaliteit van de indicatoren.
- Een gesprek met leraren.
- Een eindgesprek met de directie en een vertegenwoordiging van het bestuur, na afloop van het schoolbezoek.

Tijdens het onderzoek beoordeelde de inspectie indicatoren van de volgende aspecten: opbrengsten, aanbod, tijd, didactisch handelen, schoolklimaat, afstemming, zorg en begeleiding en kwaliteitszorg.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen uit het onderzoek naar de onderwijskwaliteit en de wettelijke vereisten. Dit wordt gevolgd door een beschouwing waarin het oordeel van de inspectie wordt toegelicht en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven. Hoofdstuk 3 geeft het toezichtarrangement weer.

2 BEVINDINGEN

2.1 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

Daarnaast heeft de inspectie enkele controles uitgevoerd op bepaalde standaard gecontroleerde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.2*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.3	De leerlingen doorlopen in beginsel de school binnen de verwachte periode van acht jaar.			•		
1.4	Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.					•
1.5	De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.			•		

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.1*	Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.			•	
2.2*	De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			•	
2.3	De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan.			•	
2.4*	De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlinggewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.			•	

Tijd		1	2	3	4
3.1	De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.			•	

Schoolklimaat		1	2	3	4
4.7	Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.				•

Didactisch handelen		1	2	3	4
5.1*	De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2*	De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			•	
5.3*	De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			•	

Afstemming		1	2	3	4
6.1	De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.2	De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.3	De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.		•		
6.4	De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.				•

Begeleiding		1	2	3	4
7.2	De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			•	
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.				•
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1A	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	•	
NT2A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	•	
NT3A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende zorgplan (art. 19, lid 3, WPO).	•	
NT4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	•	
NT4B	Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	•	

2.2 Beschouwing

Algemeen beeld

Zowel de eind- als de tussenopbrengsten voldoen inmiddels ruimschoots aan de gestelde normen. Daarnaast heeft de inspectie alle normindicatoren als voldoende beoordeeld en een aantal indicatoren met betrekking tot het schoolklimaat en de kwaliteitszorg zelfs als goed. Hiermee ontstaat een positief totaalbeeld, dat een basisarrangement rechtvaardigt.

Onder leiding van de huidige directeur heeft het team de schouders onder de schoolontwikkeling gezet en met succes. De teamleden geven zelf als belangrijke reden hiervoor aan, dat er nu sprake is van een duidelijke aansturing en een consistent beleid. De verbeteringen en de nieuw ingeslagen weg worden dan ook door het hele team gedragen en gewaardeerd. Er is in relatief korte tijd veel bereikt. De school werkt opbrengstgericht, wat direct te zien is in de sterke verbetering van de resultaten. Verder is de structuur van de zorg goed opgezet en, samen met de leraren, stevig verankerd in de dagelijkse praktijk. Ook andere ontwikkelpunten zijn ambitieus en met enthousiasme opgepakt. Dit geldt bijvoorbeeld voor de versterking van het aanbod, waarbij verschillende nieuwe methodes zijn ingevoerd. Maar ook op het terrein van pedagogiek en didactiek is verdere vooruitgang geboekt door het maken van schoolbrede afspraken en deze, onder andere op basis van onderlinge klassenbezoeken, bespreekbaar te maken. Dit heeft ertoe geleid dat de school waar ze voor staat op papier nu ook waar weet te maken in de praktijk.

Het is nu vooral van belang om de schoolontwikkeling te richten op borging en verdieping. Het jaarplan sluit hier goed op aan. Met een stabiel team met bekwame leraren, een veelbelovende nieuwe intern begeleider en het aanblijven van de huidige directeur, is het toekomstperspectief gunstig. Dit positieve beeld wordt versterkt door een aantal andere ontwikkelingen, zoals de start van de Brede School in oktober. Daarbij oogt het gebouw na een flinke opknabbeurt aan de binnenkant nu fris en uitnodigend. De directeur verwacht dan ook dat het leerlingenaantal verder zal stijgen en dat de school een mooie toekomst tegemoet gaat als het team de ingeslagen weg vast weet te houden.

Toelichting

Opbrengsten

De resultaten op de Eindtoets Basisonderwijs voldoen in 2015 ruimschoots aan de door de inspectie gehanteerde normen. Ook de tussentijdse resultaten in het schooljaar 2014-2015 op een aantal landelijk genormeerde toetsen in groep 3, 4 en 6 voldoen aan de normen. De school heeft daarmee een belangrijke stap voorwaarts gezet, die het resultaat is van het opbrengstgericht werken in de afgelopen twee jaar. Daarbij houden de leraren de vinger zelf nadrukkelijk aan de pols en grijpen planmatig in wanneer tegenvallende resultaten daartoe aanleiding geven.

Verder volgt de school de sociaal-emotionele ontwikkeling van haar leerlingen op een systematische wijze. Zij gebruikt hiervoor een landelijk genormeed instrument. Uit de resultaten blijkt dat de leerlingen over voldoende sociale competenties beschikken. Dit past bij het beeld dat de school hier actief aandacht aan besteedt.

Onderwijs en leren

Het team heeft de afgelopen jaren veel tijd en geld geïnvesteerd in het implementeren van nieuwe methodes. Dit was ook nodig, in feite was sprake van wat de directeur treffend 'achterstallig onderhoud' noemt. De inhaalslag is met succes uitgevoerd, maar vraagt wel het nodige van de leraren. Daarom wordt de komende tijd terecht veel aandacht besteed aan het ervaring opdoen met de nieuwe materialen, zoals de rekenmethode. Al met al beschikt de school nu over een aanbod, waarmee aan de kerndoelen kan worden voldaan. Ook de doorgaande lijn van het aanbod voor de kleuters naar groep 3 krijgt voldoende aandacht. Dit jaar wordt Kleuterplein ingevoerd, waarmee de school in combinatie met het volgsysteem KIIJK de aansluiting naar zowel groep 3 als naar de kinderopvang verder wil verstevigen.

De school besteedt veel aandacht aan het schoolklimaat. Er wordt hard gewerkt om een veilige, prettige sfeer voor alle kinderen te creëren. In de lessen is dit merkbaar; daar gaan de leraren respectvol om met de leerlingen en moedigen ze kinderen aan om ook respectvol met elkaar om te gaan. Het team is daar trots op en vindt het belangrijk dat de sfeer goed is en goed blijft. De inzet van

Rots en Water draagt daaraan bij, maar ook zaken als een pestprotocol en het hanteren van duidelijke regels.

Naast het pedagogisch handelen is ook het didactisch handelen op orde. Om te beginnen beschikken de leraren over voldoende vaardigheden om goed les te kunnen geven. Daarnaast is inmiddels sprake van stevige doorgaande lijnen in de school, die een basis vormen voor de opbouw van de lessen. Zo zijn in alle lessen de principes van het directe instructiemodel en handelingsgericht werken zichtbaar. Verder krijgt coöperatief leren een steeds belangrijkere plek in het onderwijs op de Radonkel. De lessen hebben mede daardoor een duidelijke opbouw en de uitleg is in de regel helder. Er heerst in de groepen een werksfeer waarin de leerlingen elkaar weinig storen en als dat toch gebeurt, spelen de leraren hier actief op in. Een uitdaging vormt het omgaan met verschillen in ontwikkeling, zowel cognitief als sociaal-emotioneel en gedragsmatig. In een enkele combinatiegroep vraagt dit om beduidend meer aandacht dan in de andere groepen. Het team is zich hiervan bewust en zoekt continu naar praktische oplossingen, zowel in de groepssamenstelling als in de uitvoering van de leerlingenzorg. Daarbij zijn onderlinge groepsbezoeken en collegiale consultatie waardevolle hulpmiddelen.

Afstemming en leerlingenzorg

De school volgt de ontwikkeling van haar leerlingen op een goede systematische manier. Om de cognitieve ontwikkeling te volgen, gebruiken de leraren zowel methodegebonden als landelijk genormeerde toetsen. Daarnaast brengen zij de sociaal-emotionele ontwikkeling van alle leerlingen in kaart. Hiermee kunnen leerlingen met leerachterstanden of een aanzienlijke voorsprong in ontwikkeling, op tijd worden gesignaleerd. Het hele team werkt hieraan inmiddels op een goede manier mee, wat blijkt uit de laatste diepte analyse van de E-toetsen. Deze brede betrokkenheid van alle teamleden vormt de basis van het opbrengstgericht werken en daarmee is dit een belangrijke pijler onder de positieve ontwikkelingen op de school.

Het team heeft de opzet van de leerlingenzorg de afgelopen tijd flink versterkt. De leraren gebruiken nu per vak duidelijke groepsoverzichten en groepsplannen, waarin leerlingen in drie niveaus zijn ingedeeld. Zwakkere leerlingen krijgen extra instructie en maken eenvoudiger opdrachten, terwijl snellere leerlingen eerder zelfstandig aan de slag gaan en verdiepings- en verrijkingsopdrachten krijgen. De mogelijkheden, die de methodes hiervoor bieden, worden goed gebruikt. Daar staat tegenover dat de weektaak nog beter kan worden ingezet om op individueel niveau te differentiëren, bijvoorbeeld door te gaan werken met specifieke 'alleen voor mij' opdrachten.

Meer in het algemeen geldt dat er voor de afstemming en leerlingenzorg een stevige basis is gelegd waarop kan worden voortgebouwd. Het is nu zaak om de

zorg verder te optimaliseren, waarbij steeds de vraag centraal moet staan hoe de leerlingen in de praktijk maximaal kunnen profiteren van de gehanteerde systematiek. De intern begeleider ziet dit terecht als een mooie en belangrijke uitdaging, niet alleen voor haarzelf, maar voor het hele team.

Kwaliteitszorg

Onder leiding van de directie werkt het team hard aan de verdere ontwikkeling van het onderwijs. De kern van kwaliteitszorg, het planmatig werken aan continue verbetering, is aanwezig. Dat blijkt vooral uit de successen, die in relatief korte tijd zijn geboekt. De verbeterplannen zijn grotendeels gebaseerd op de analyses van de resultaten voor de basisvaardigheden. De school heeft de wijze waarop zij haar eigen kwaliteit in beeld brengt, echter ook verbreed. Zo heeft zij nu voldoende zicht op de samenstelling van haar leerlingenpopulatie en zijn er vragenlijsten uitgezet bij leerlingen, ouders en teamleden. De hoogste prioriteit krijgt nu de borging van alle gerealiseerde verbeteringen van de afgelopen tijd en het in kleine stapjes verder ontwikkelen van het onderwijs in de groepen. Dit blijkt ook uit de onderwerpen, die het team de komende tijd wil oppakken. Voorbeelden zijn het uitbouwen van het gebruik van coöperatief leren, de verdere invoering van de nieuwe rekenmethode en het schoolbreed uitrollen van de handvatten uit Rots en Water. Volledig nieuwe onderwerpen zullen alleen worden opgepakt als het echt nodig blijkt te zijn. Een voorbeeld van een nieuwe ontwikkeling is de opzet van de Brede School, wat kansen biedt voor de Radonkel. De inspectie vindt deze strategie van borgen en verdiepen een verstandige keuze. Vermeldenswaard is verder de aandacht, die de directie heeft voor de betrokkenheid van de ouders. Zij worden niet alleen goed geïnformeerd over de ontwikkelingen binnen de school, maar ook actief betrokken bij het onderwijs aan hun eigen kinderen. Zo is dit jaar een start gemaakt met het voeren van keer-om-gesprekken, waarbij ouders en kinderen zelf in gesprek gaan met elkaar en de leraar over hun ontwikkeling, hun interesses en mogelijke doelen. Dit heeft nu al waardevolle informatie opgeleverd voor de differentiatie in de klassen.

Ten slotte zijn de voorwaarden voor de kwaliteitszorg gunstig. Het team onderschrijft de door de school gekozen richting en de teamleden werken actief mee aan de schoolontwikkeling. Daarbij komt dat de directeur en het team meer dan voldoende ambitie tonen om van de school een blijvend succes te maken.

3 TOEZICHTARRANGEMENT

Kwaliteit

De Inspectie van het Onderwijs kent aan openbare basisschool De Radonkel het basisarrangement toe. De kwaliteit van het onderwijs is weer voldoende. Dit betekent dat de school niet langer onder intensief toezicht valt.

Naleving

De school voldoet tevens aan de verplichtingen voor wet- en regelgeving die de inspectie tijdens dit onderzoek heeft onderzocht.